

ВІДОБРАЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЗВІТНОСТІ

В Україні все більшого значення набуває соціальна відповідальність бізнесу, оскільки інтеграція у світову економічну систему вимагає більшої соціалізації в управлінні діяльністю підприємств.

Ідея соціальної відповідальності з'явилася в зарубіжних країнах ще в середині ХХ ст. Сучасні теоретичні дослідження соціальної відповідальності багато уваги приділяють позиціям, які може займати підприємство, беручи до уваги свої зобов'язання перед суспільством.

Соціальна відповідальність – це здатність організації або підприємства оцінити соціальні наслідки своєї діяльності, в тому числі на безпеку і на навколишнє середовище [2]. Соціальна відповідальність – це контракт між бізнесом і суспільством, в якому він функціонує. А отже, соціальна відповідальність бізнесу передбачає певний рівень розвитку підприємства і добровільний відзив на соціальні проблеми суспільства. Тобто, дотримання законодавчо встановлених норм і правил та здійснення діяльності понад дані вимоги. Саме такий підхід господарюючого суб'єкта до своєї діяльності дозволить здійснити докорінні зміни щодо його соціально-економічної політики.

Соціальна відповідальність, як об'єкт в управлінні підприємством, направлена на покращення якості життя населення. Так, з впровадженням соціальної відповідальності на підприємстві виникає проблема у забезпеченні інформацією керівництво та зацікавлених осіб про соціальну діяльність.

Відповідно до Міжнародного стандарту ISO 26000:2010 [1] для того щоб визначити область охоплення своєї соціальної відповідальності, виявити існуючі проблеми і встановити свої пріоритети, підприємству варто розглянути наступні основні складові: організаційне управління; права людини; трудова практика; навколишнє середовище; добросовісна ділова практика; проблеми, пов'язані зі споживачами; участь в житті суспільства та його розвиток.

Відповідно, перед бухгалтерським обліком постає потреба у розробці рекомендацій щодо ведення соціального обліку та складанні звітності. Адже, на даний час не існує затвердженої форми звітності, яка б відображала соціальні показники.

В широкому розумінні соціальна звітність визначається як звіти підприємства, які включають інформацію не тільки про результати економічної діяльності, але соціальні та екологічні показники. Форма соціальної звітності повинна бути простою та містити в собі узагальнену інформацію. Соціальний звіт має читатися легко і бути систематизованим.

Значного поширення набувають стандартизовані форми звітності. Готуючи свої звіти у відповідності зі стандартами, підприємство може претендувати на те, що створений документ буде відповідати вимогам, які отримали міжнародне поширення.

Стандартизована форма звіту дозволить здійснювати порівняння показників за різні періоди у сфері соціальної діяльності та приймати ефективні управлінських

рішення. А для чіткого регламентування порядку складання стандартизованої форми соціальної звітності необхідно створити регулюючий документ.

Безумовно, ключовим аспектом роботи над соціальним звітом є його оцінка, а також використання отриманих в ході створення звіту результатів у подальшій практиці соціальної відповідальності підприємства. Важливим моментом також при формуванні звіту має бути гарантія третьої сторони в тому, що опубліковані у звіті відомості достовірні і не є рекламою. Адже, соціальної відповідальності бізнесу містить дві сторони діяльності, які необхідно розкрити: внутрішню та зовнішню.

До внутрішньої соціальної відповідальності бізнесу відноситься: безпека праці; стабільність заробітної плати; підтримання соціально значимої заробітної плати; додаткове медичне і соціальне страхування співробітників; розвиток людських ресурсів через навчальні програми та програми підготовки та підвищення кваліфікації; надання допомоги працівникам в критичних ситуаціях.

До зовнішньої соціальної відповідальності бізнесу відноситься: спонсорство і корпоративна благодійність; сприяння охороні навколишнього середовища; взаємодія з місцевою владою; готовність брати участь у кризових ситуаціях; відповідальність перед споживачами товарів і послуг.

Як бачимо, соціальна відповідальність бізнесу носить багаторівневий характер, тому соціальний звіт повинен розкривати:

1) виконання соціальних зобов'язань щодо: своєчасної сплати податків, виплати заробітної плати, соціального захисту працівників, розширення робочого штату з метою формування нових робочих місць;

2) забезпечення працівників адекватними умовами не тільки роботи, але й життя, а саме: підвищення рівня кваліфікації працівників, профілактичне лікування, будівництво житла для працівників, розвиток соціальної сфери;

3) проведеному благодійну діяльність;

4) екологічну політику підприємства.

Отже, соціальний звіт підприємства має бути публічним інструментом інформування акціонерів, співробітників, партнерів, клієнтів, суспільства про те, як і якими темпами підприємство реалізує закладені в своїх стратегічних планах розвитку цілі щодо економічної стійкості, соціального благополуччя та екологічної стабільності.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 «Керівництво з соціальної відповідальності». [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/ISO_26000
2. Social Accountability 8000. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Social_Accountability_8000